

GYORSELEMZÉS AZ INFLÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL

2023
OKTÓBER

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az inflációs folyamatok értékelése alapvető jelentőséggel bír a monetáris politikai döntéshozatalban. A MNB kiemelt feladatként kezeli a közvélemény folyamatos tájékoztatását és ezzel döntései átláthatóságának és kiszámíthatóságának javítását. Ezen elvvel összhangban az inflációs folyamatok értékeléséről és a középtávú inflációs hatások mértékéről havi rendszerességgel nyilvános elemzést készít.

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági elemzésekért és versenyképességért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzések, valamint a hozzákapcsolódó statisztikai adatbázisok elérhetőek az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemlzesek-tanulmanyok-statisztikak/gyorselemlzesek/gyorselemlzes-az-inflacio-alakulasarol>

A 2023. OKTÓBER HAVI INFLÁCIÓS ADAT ÉRTÉKELÉSE

2023 októberében gyors ütemben folytatódott a hazai infláció csökkenése. Éves összevetésben 9,9 százalékkal emelkedtek a fogyasztói árak, így 9 hónappal az év eleji inflációs csúcstól követően újra egyszámjegyű tartományba mérséklődött az áremelkedés üteme. A maginfláció és az indirekt adóktól szűrt maginfláció egyaránt 10,9 százalékra mérséklődött (1. ábra és 2. ábra). Havi bázison a teljes fogyasztói kosár ára 0,1 százalékkal csökkent, míg a maginfláció esetében 0,3 százalékos áremelkedés volt megfigyelhető.

Az infláció lassulása továbbra is széles körben érzékelhető, amit a fegyelmezett monetáris politika, a kormányzat versenyt erősítő lépései, a visszafogott keresleti környezet, a bázishatások és az elmúlt évinél érdemben alacsonyabb külső költségkörnyezet együttes hatása okoz. Az októberi adat mind a teljes infláció, mind a maginfláció esetében a szeptemberi Inflációs Jelentés előrejelzési sávjának kedvezőbb, alsó felében alakult.

Az infláció 2,3 százalékponttal lassult az előző hónaphoz képest. A lassuláshoz legnagyobb mértékben az élelmiszerek (-1,1 százalékpont) és az üzemanyagok (-0,4 százalékpont) járultak hozzá. Az éves bázisú maginfláció 2,2 százalékponttal mérséklődött, amin belül a defláció általános volt. A tartósabb inflációs tendenciákat megragadó éves bázison számított mutatóink szintén mérséklődtek. A ritkán változó árú termékek inflációja 1,3 százalékponttal, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció éves áremelkedése 1,2 százalékponttal csökkent az előző hónaphoz képest (3. ábra).

Az inflációs alapfolyamatok folytatódó lassulását jelzi, hogy a maginfláció rövidebb bázisú (3hó/3hó) összevetésben 3 százalék alá csökkent (4. ábra). Az üzemanyagok és szabályozott árak nélkül számított kosár ára az előző hónaphoz képest 0,2 százalékkal emelkedett (5. ábra). Az alapfolyamatokat jobban tükröző, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított, havi bázisú maginfláció 0,4 százalékkal emelkedett októberben (6. ábra).

Az árazási mintázatokban az elmúlt hónapokban kialakult trend folytatódott. A szabályozott árú termékek és szolgáltatások kivételével minden termék- és szolgáltatás-főcsoportban mérséklődött az éves áremelkedés üteme. Az infláció és a maginfláció esetében is az előző hónaphoz viszonyított árváltozás mértéke az év ezen időszakára jellemző historikus átlag alatt alakult.

Az alábbiakban az inflációs főcsoportok árváltozásait elemezzük röviden:

Az *iparcikkek* éves inflációja 8,8 százalékra csökkent. A termékcsoporthoz árai 0,4 százalékkal emelkedtek az előző hónaphoz képest (7. ábra). A tartós iparcikkek árai az előző hónaphoz képest 0,1 százalékkal, a nem tartós iparcikkek árai pedig 0,6 százalékkal emelkedtek. Utóbbihoz a ruházati cikkek őszi hónapokra általánosan jellemző áremelkedése járult hozzá a legnagyobb mértékben.

A *piaci szolgáltatások* ára havi összevetésben 0,4 százalékkal nőtt (8. ábra). A piaci szolgáltatások éves árindexe 14,3 százalékra csökkent, így az éves árdinamika júniusban megkezdődött mérséklődése folytatódott.

Az *élelmiszerek* éves inflációjának lassulása folytatódott, így októberben a KSH adatközlése szerint 10,4 százalék volt. A termékkörön belül mind a feldolgozott, mind a feldolgozatlan élelmiszerek éves árindexe számottevően mérséklődött (9. ábra). A feldolgozatlan élelmiszerek inflációjának csökkenését elsősorban a tojás, valamint a friss zöldségek és gyümölcsök, a feldolgozott élelmiszerek éves árdinamikájának lassulását pedig főként a tej és tejtermékek, valamint a kenyér árának mérséklődése magyarázta. Szeptemberhez képest a feldolgozatlan élelmiszerek árai 0,5 százalékkal, a feldolgozott élelmiszerek árai pedig 0,2 százalékkal csökkentek (10. ábra).

Az *üzemanyagok* ára havi alapon 3,8 százalékkal csökkent, így a termékcsoporthoz éves bázisú inflációja 30,2 százalékra mérséklődött.

Az *alkohol, dohány* termékkör ára szeptemberhez képest stagnált.

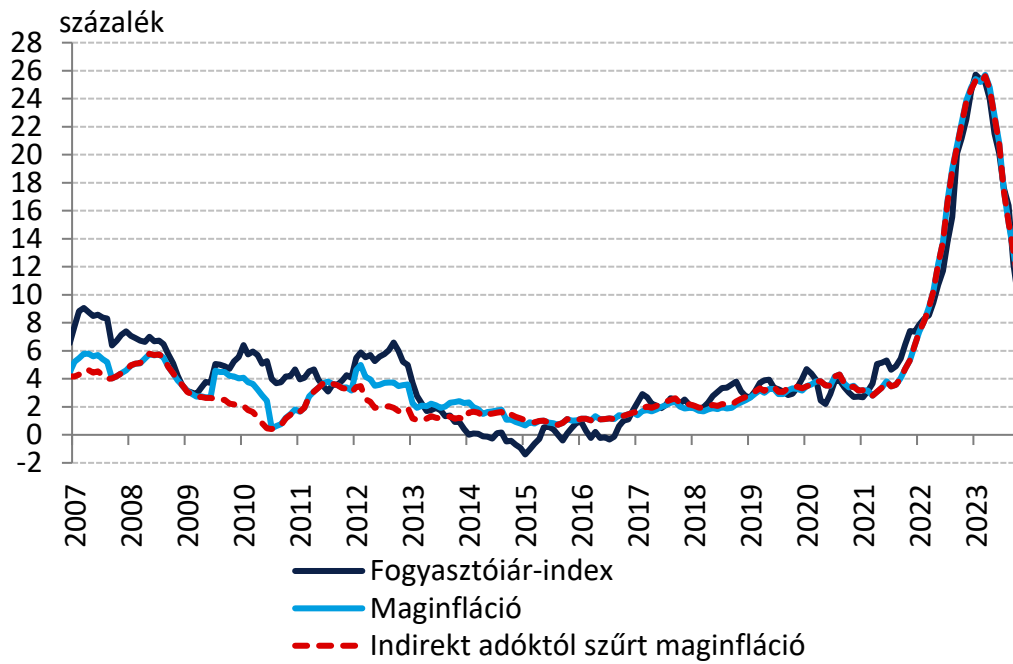
A szabályozott árú termékek és szolgáltatások árai szeptemberhez képest 0,4 százalékkal emelkedtek. Az áremelkedést elsősorban a szerencsejátékok 3,8 százalékos áremelkedése magyarázza.

A lakosság inflációs várakozását mérő mutatókat a szokásosnál nagyobb változékonyság jellemzi (11. ábra). A kiskereskedelmi értékesítési árakra, illetve a szolgáltatásokra vonatkozó vállalati árvárakozások a Covid-járványt megelőző szinteken alakultak októberben (12. ábra).

Készítette: Rippel Géza

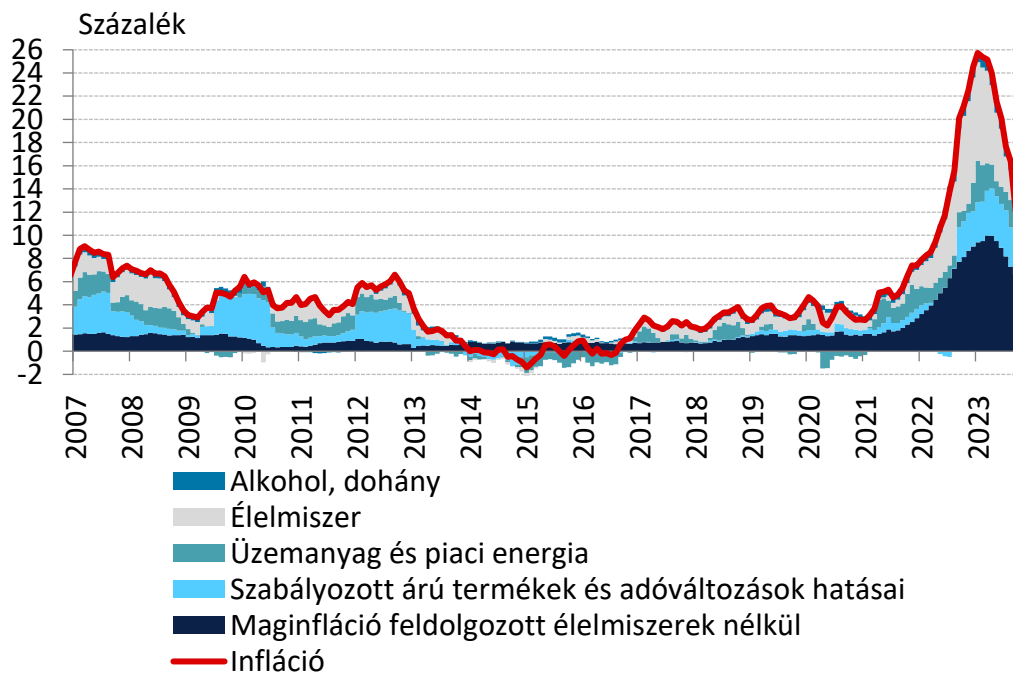
Budapest, 2023. november 10.

1. ábra: A fogyasztóiár-index, a maginfláció és az adószűrt maginfláció éves változás

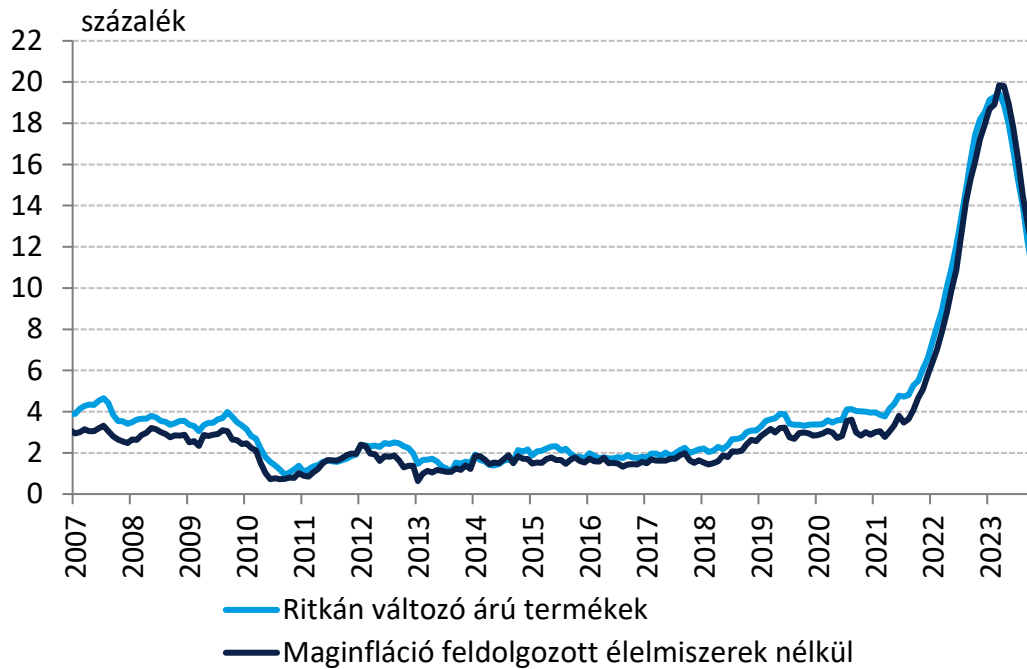

Megjegyzés: Szezonálisan nem igazított maginfláció.

2. ábra: Az infláció felbontása éves változás

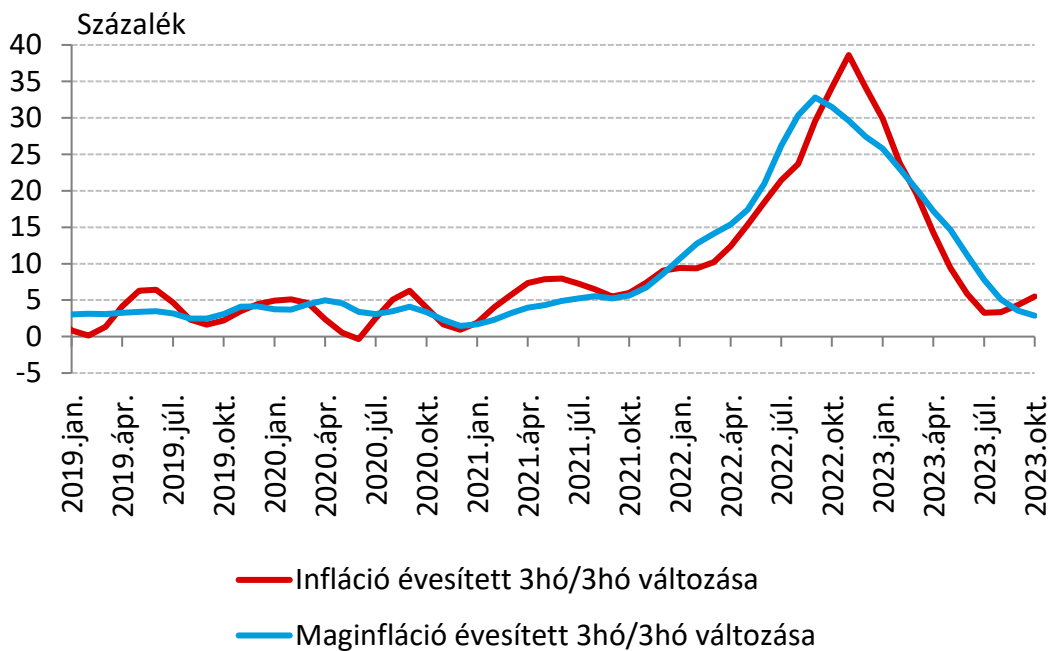

3. ábra: Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók
indirekt adóktól szűrt éves változás

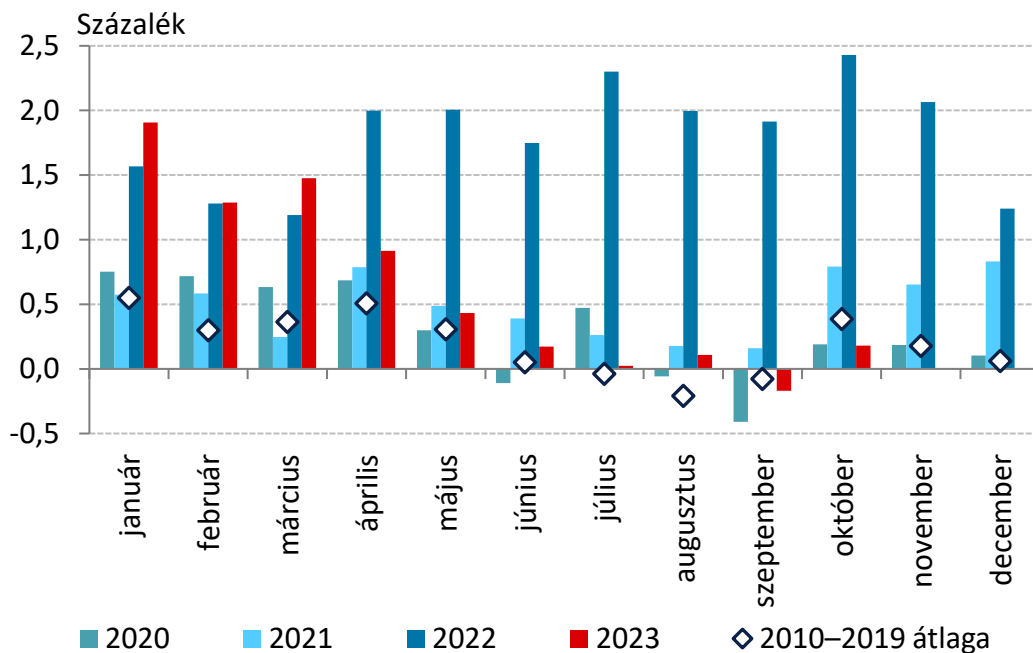

Megjegyzés: A ritkán változó árú termékek inflációja azon fogyasztóiár-index tételekből áll össze, amelyek elemi árainak legfeljebb 15 százaléka változik havonta, átlagosan. MNB-számítás a KSH adatai alapján. A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció változatlan tartalom mellett a korábbi keresletérzékeny inflációnak felel meg. Az új elnevezést az indokolja, hogy általánosan ható jelentős költségcsökkentések időszakában a korábbi elnevezés félreérthető lehet.

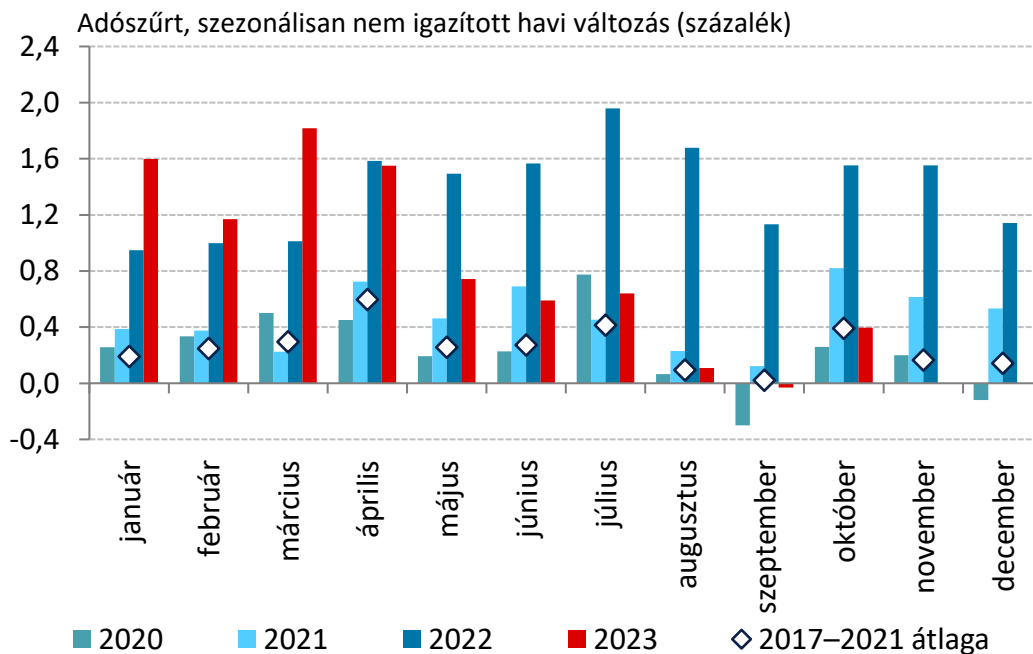
4. ábra: Az infláció és a maginfláció évesített 3 havi változása
szezónálisan igazított adatok alapján

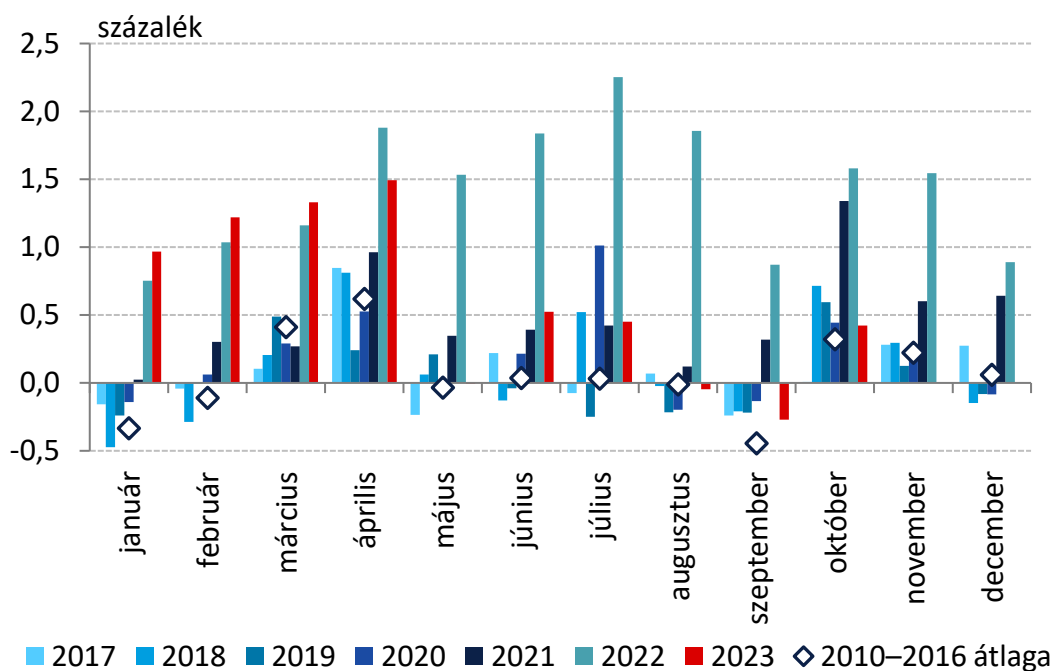
5. ábra: A fogyasztói árak havi árváltozásának alakulása üzemanyagárak és szabályozott árak nélkül adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

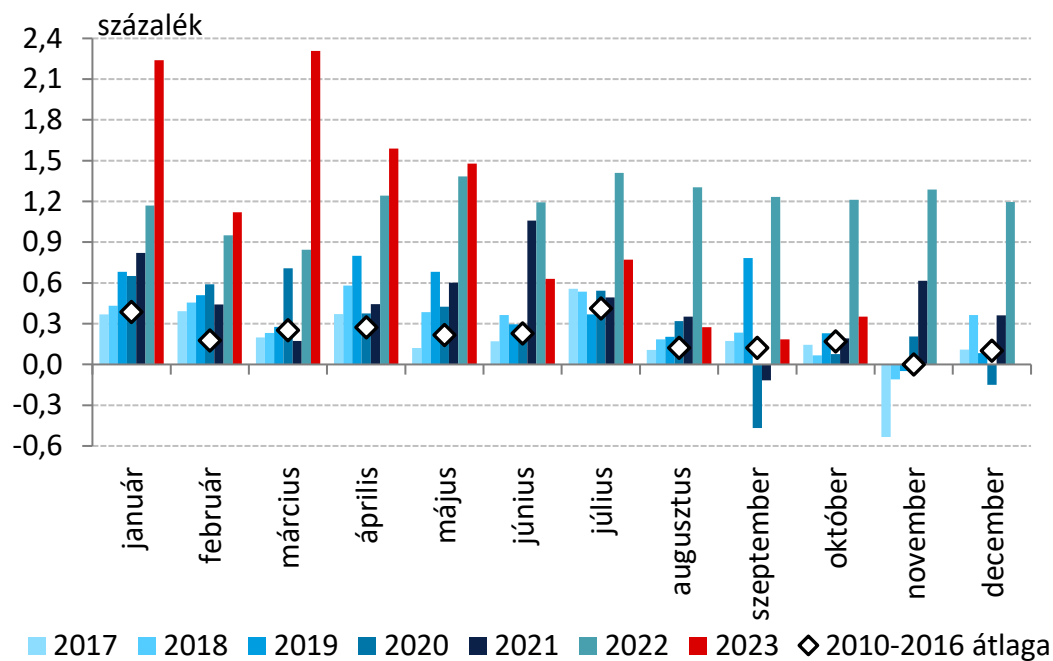
6. ábra: A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció havi árváltozásának alakulása adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

7. ábra: Az iparcikkek inflációja
 szezonálisan nem igazított, adózúrt egyhavi változás

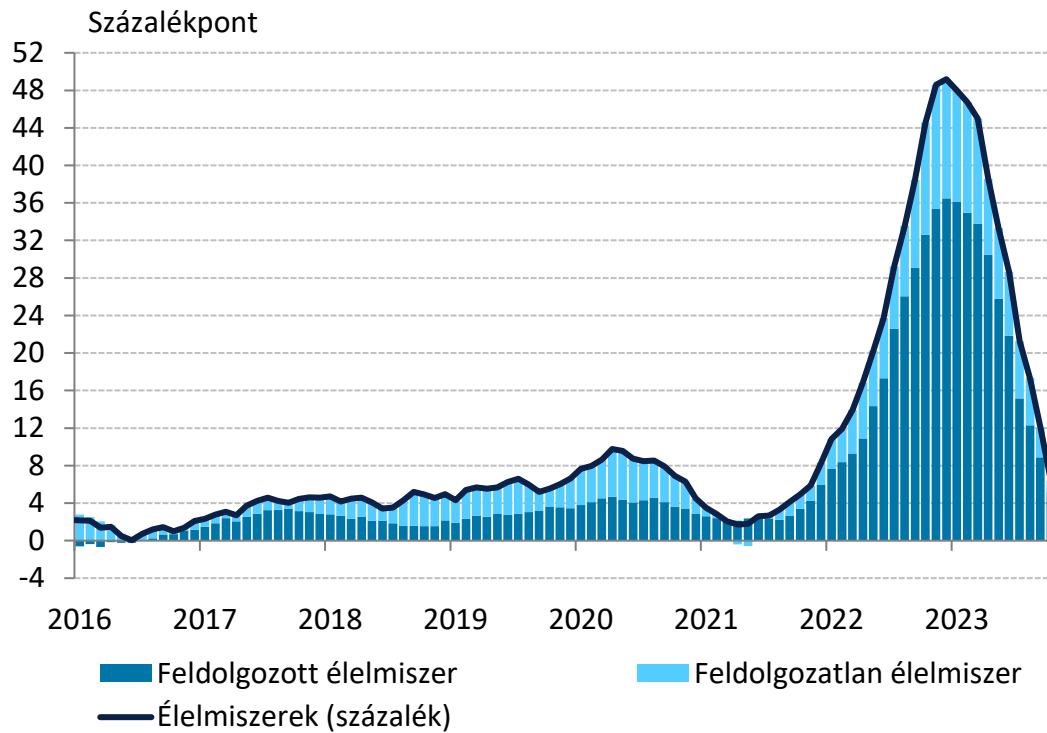

8. ábra: A piaci szolgáltatások inflációja
 szezonálisan nem igazított, adózúrt egyhavi változás

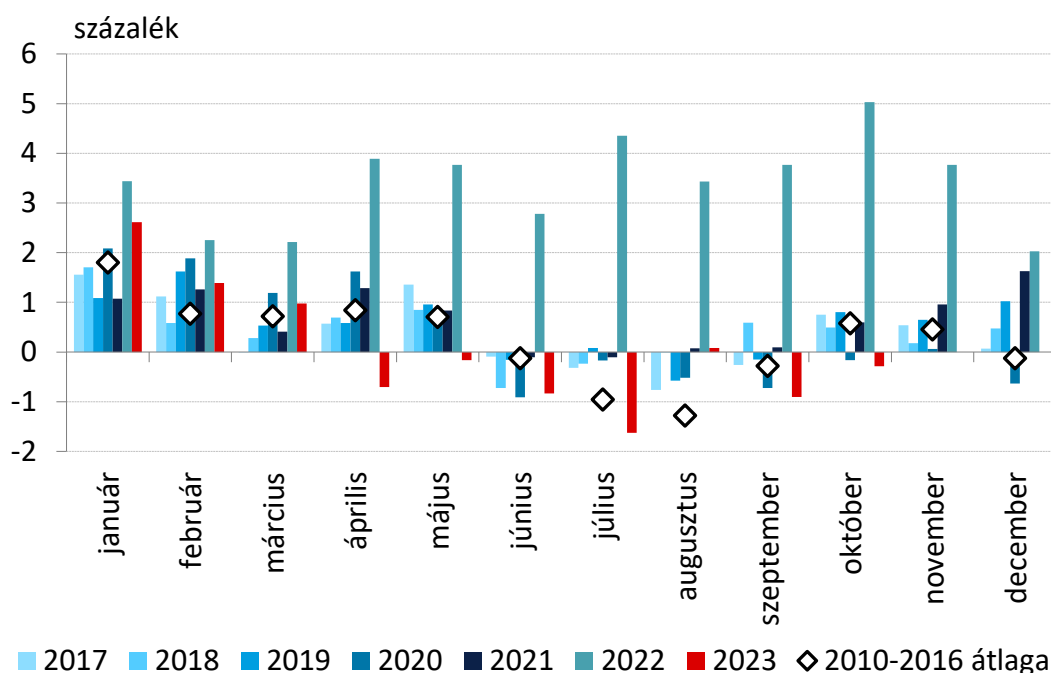

9. ábra: Az élelmiszerek inflációjának alakulása
szezónálisan nem igazított, adószűrt éves változás

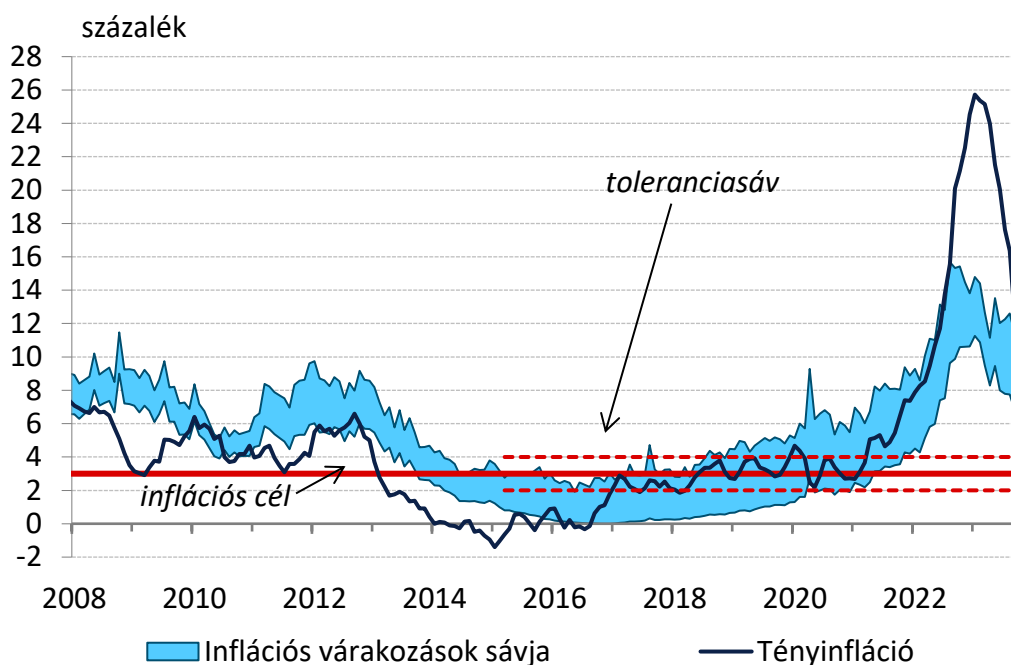
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféáruk) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

10. ábra: Az élelmiszerek havi árváltozásának alakulása
szezonalisan nem igazított, adósúrt egyhavi változás

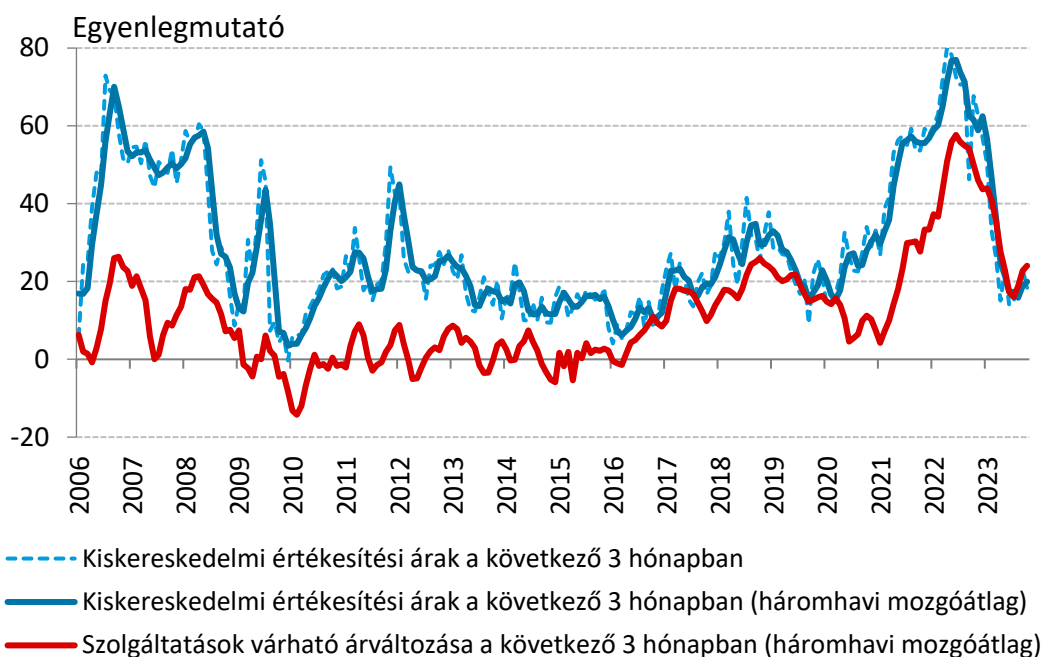
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféáruk) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

11. ábra: Lakossági inflációs várakozások alakulása

Forrás: MNB-számítás Európai Bizottság adatai alapján, illetve KSH

12. ábra: A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatások áraira vonatkozó várakozások alakulása Magyarországon

Forrás: Az Európai Bizottság adatai alapján MNB-számítás

1. táblázat: A fogyasztóiár-index éves változása, illetve az alpmutatók inflációs hozzájárulása

Fogyasztóiár-index, 2023. október (KSH)					
9,9% (éves változás)					
MNB inflációs alpmutatók (MNB számítás)					
Ritkán változó árú termékek inflációjának hozzájárulása (százalékpont), súlya 39,2%	4,3	A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 50,2%	6,0	Adószűrt maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 63,7%	7,0
Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 60,8%	5,6	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 49,8%	3,9	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 36,3%	2,9

Forrás: KSH, illetve MNB-számítás

A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek a hivatalos értéktől.